

BORIS-peruskurssi - Harjoitukset

BORIS koulutukset 2016

Kati Tahvonen, Meri Hietala, Henna Malinen Ympäristövahinkojen torjuntaryhmä
Samuli Neuvonen Tietokeskus

S Y K E

Osa 1 – Alkuverryttely

1. Älä avaa mitään onnettomuustapausta vielä (valitse ”Sulje” ”valitse onnettomuustapaus”-ikkunasta)
2. Kokeile Navigointi-ikkunan sulkemista ja minimointia. Miten saat ikkunan takaisin näkyviin?
3. Tuo karttaikkunaan mittakaavajana ja kokeile mihin etäisyyteen se skaalautuu kun kartassa on 1:50 000 mittakaava.
4. Etsi kartalta ensimmäinen työpaikkasi.
5. Mitkä ovat tämän työpaikkasi koordinaatit (WGS84)?
6. Kokeile ”Koordinaattien haku” –työkalua. Hae kartalle piste
LAT 60° 10,70' LON 24° 54,91'
Mihin päädyit?
7. Miten pitkä matka tästä on meren rantaan?
Mikä on tämän korttelin ympärysmitta?
8. Hae kartalta Porvoon Rantakylä

Osa 2 – Aineistot ja niiden hallinta

(vieläkään ei avata onnettomuustapausta)

1. Piirrä kartalle piste LAT 60° 11,96' LON 025° 08,31'
2. Mitä ympäristöllisesti herkkiä alueita lähistöllä on? Mitkä ovat kahden lähimmän alueen nimet?
3. Katso ilmakuvasta ja peruskartasta erotatko millaisia rantamateriaaleja pisteen lähiympäristössä on.
4. Minkä kiinteistön (kiinteistönumero) alueella piste on?
5. Selaa aineistoja. Avaa oman työsi kannalta tärkeimmät aineistot näkyviin. Zoomaa sopivalle alueelle ja tallenna näkymäkirjanmerkki.

(Esim. Peruskartta, pohjavesialueet, maanteiden pohjavesisuojaukset jne.)

Osa 3 – Onnettomuustapausikkuna

(Rauman rysähdys)

1. Avaa ”Rauman rysähdys”-onnettomuustapaus
(*Karttanäkymä – avaa onnettomuustapaus*)
– **Älä avaa viimeisintä tilannekuvaa!**
2. Mitä ja missä on tapahtunut?
3. Mitkä ovat haveripaikan koordinaatit WGS84-järjestelmässä? Entäpä ETRS?
4. Montako likaantunutta aluetta tapaukseen liittyy?
Montako voimakkaasti likaantunutta aluetta löytyy?
Kuka ne on havainnut ja milloin?

Tiedustelu esim. laivasta/lentokoneesta

Tiedustelutieto B

Likaantunut
alue B.1.

Tiedustelutieto A

Likaantunut alue
A.1

Likaantunut
alue A.2

Likaantunut
alue A.3.

Osa 4 – Tiedustelutiedot, likaantuneet alueet ja liitetyt dokumentit

(Rauman rysähdys)

1. Mikä alue on tiedusteltu ja milloin?
2. Onko onnettomuusalueelta otettu valokuvia? Mitä niissä näkyy?
3. Pääset helikopterilla lentämään alueelle. Havaitset yllättävässä paikassa öljyä. Lisää tiedustelutieto (alue, joka tiedusteltiin) ja likaantunut alue tapaukseen.
4. Otat myös valokuvan – lisää valokuva havaitsemasi likaantuneen alueen kohdalle (voit ladata kuvan netistä ja tallentaa esim. työpöydälle)

Osa 5 – Kulkeutumisenennusteet

(Rauman rysähdys)

1. Mihin ilmansuuntaan öljy kulkeutuu onnettomuuspaikasta?
2. Mihin aikaan öljy saavuttaa lähimmän saaren?
3. Tee uusi kulkeutumisenennuste jostakin tapauksen likaantuneesta alueesta tämän päivän tuulilla.

Osa 6 – Torjuntasuunnitelmat ja resurssit

(Rauman rysähdys)

1. Montako torjuntasuunnitelmaa tapaukseen liittyy?
2. Minkä nimisiä torjuntasuunnitelman osia tapauksessa on?
3. Mitä resursseja torjuntasuunnitelman eri osille on liitetty?
4. Tee uusi torjuntasuunnitelma, johon sisältyy ainakin kaksi erilaista suunnitelman osaa.
5. Liitä tekemääsi suunnitelmaan uusi resurssi ja kirjaa sen keräämä jätemäärä.

Osa 7 - Karttamerkinnot ja tapahtumat

(Rauman rysähdys)

1. Mitä tapahtumia tapaukseen on jo kirjattu?
2. Lisää uusi tapahtuma, jossa kerrot ”omasta” toiminnastasi tapauksessa.

Esim. lisäämäsi resurssin arvioitu saapumisaika (ETA), ilmoitus uudesta torjuntasuunnitelmasta tai torjuntatöiden päättymisestä vastuualueellasi, tms.

3. Mitä karttamerkintöjä tapaukseen liittyen on tallennettu?
4. Piirrä oma karttamerkintä.

Osa 8 – Tilannekuvat

(Rauman rysähdys)

1. Katso onko tapaukselle tallennettu tilannekuvia. Pomosi pyytää sinulta organisaatiotasi kiinnostavat tiedot onnettomuustapauksesta. Tallenna tähän tarkoitukseen sopiva tilannekuva.

Muista nimetä tilannekuva!

2. Tee tilannekuvasta ”tuloste”, jossa on mukana mittakaavajana, pohjoisnuoli ja selite.

Osa 9 – uuden onnettomuustapauksen luominen

Alus on ajanut karille ja 200 m³ bunkkeria valuu mereen.

1. Avaa uusi onnettomuustapaus ja valitse onnettomuuspaikka. Täytä tarvittavat tiedot.
2. Avaa tapauksen käsittelyn kannalta tärkeät aineistot. Onko alueella esim. tärkeitä luontokohteita tai muuta huomioitavaa?
3. Lisää onnettomuuden yhteydessä likaantunut alue.
(Jos ehdit, kokeile myös tehdä kulkeutumisenuste likaantuneesta alueesta.)
4. Lisää torjuntatöiden alussa käytettävissäsi olevat resurssit omalle välilehdelleen.
5. Kirjaa *Tapahtumat*-välilehdelle hälytyksen saapumisaika ja ensimmäisen onnettomuuspaikalle lähetetyn aluksen arvioitu saapumisaika (ETA) erillisinä tapahtumina.
6. Kuvitellaan, että harjoituksessa 6 tekemäsi torjuntasuunnitelma soveltuisi pienillä muutoksilla tämän onnettomuustapauksen torjuntaan. Tuo se tapaukseen *Torjuntasuunnitelmat*-välilehden *Tuo*-napin kautta.
7. Tallenna tilannekuva – jotta seuraava onnettomuustapauksen avaaja näkee heti oikeat tiedot.